

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Jastrząb za 2025 rok

Jastrząb, kwiecień 2026 r.

Spis treści

1. Wprowadzenie
 - 1.1 Podstawa prawna opracowania.
 - 1.2 Zakres opracowania.
2. Analiza stanu gospodarki odpadami.
 - 2.1 Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno – biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.
 - 2.2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.
 - 2.3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki, i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
 - 2.4. Liczba mieszkańców.
 - 2.5. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.
 - 2.6. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.
 - 2.7. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.
 - 2.8. Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w 2025 r.
3. Podsumowanie.

1. WPROWADZENIE

1.1. Podstawa prawna opracowania

Analizę sporządzono na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 10 i art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733), gdzie określony został wymagany zakres takiej analizy.

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Jastrzęb za 2025 rok. Analiza ta została przygotowana w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

1.2. Zakres opracowania

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi zawiera następujące elementy:

- 1). Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno – biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.
- 2). Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.
- 3). Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki, i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- 4). Liczba mieszkańców.
- 5). Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.
- 6). Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.
- 7). Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

2. ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI

2.1. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno – biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Zgodnie z art. 9e ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733), Podmiot odbierający odpady komunalne na podstawie umowy z właścicielem nieruchomości jest obowiązany do przekazywania odebranych od właścicieli nieruchomości niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych bezpośrednio do instalacji komunalnej. Dopuszcza się przekazywanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych za pośrednictwem stacji przeładunkowej, o której mowa w art. 23 ust. 10 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Dopuszcza się także przekazywanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych do termicznego przekształcenia, jeżeli gmina, z której są odbierane te odpady, prowadzi selektywne zbieranie odpadów zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 4a.

Zapisy art. 3 ust. 2 pkt 10 ppkt a u.c.p.g. nakładają na gminę obowiązek przeanalizowania możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania. W tym miejscu zaznaczyć należy, że zgodnie z art. 9e ust. 2 u.c.p.g. podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do przekazywania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do komunalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych.

W dniu 6 września 2019 r. w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1579), dokonano zniesienia regionów gospodarki odpadami komunalnymi, które zastąpiono instalacjami komunalnymi (zamiast dotychczasowych instalacji RIPOK), tj. instalacji zapewniających;

- 1) mechaniczno-biologiczne przetwarzanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku;
- 2) składowanie odpadów powstałych w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych.

Powyższe instalacje zostały ujęte na liście instalacji komunalnych, prowadzonej przez Marszałka

Województwa Mazowieckiego w Biuletynie Informacji Publicznej, która zastąpiła dotychczasowy wykaz instalacji RIPOK określony w uchwale w sprawie wykonania WPGO.

Zgodnie z *Listą instalacji komunalnych na terenie Województwa Mazowieckiego* zamieszczoną przez Marszałka Województwa Mazowieckiego w BIP, jedną z instalacji komunalnych do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych, jest **Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe „RADKOM” Sp. z o. o.** ul. Witosza 76, 26-600 Radom.

Z uwagi na powyższe, do tej właśnie instalacji trafiają odebrane od właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz niezamieszkałych z terenu gminy Jastrzęb zmieszane odpady komunalne.

2.2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Art. 3 ust. 2 pkt 10 ppkt b u.c.p.g. zobowiązuje gminę do dokonania analizy w zakresie potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi. Aktualne potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami, wynikają wyłącznie z potrzeby doskonalenia systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Jastrzęb, przede wszystkim w zakresie prawidłowej segregacji odpadów oraz prowadzenia Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Jastrzębiu.

2.3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem, i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Źródłem finansowania systemu odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych są opłaty za gospodarowanie odpadów komunalnych, wnoszone przez mieszkańców.

W przypadku nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących nieruchomość oraz stawki opłaty ustalonej odrębną uchwałą Rady Miejskiej Jastrzęb.

W okresie objętym analizą obowiązywały następujące stawki opłaty za gospodarowanie odpadami:

- jeżeli odpady zbierane są w sposób selektywny - 20,00 zł brutto miesięcznie od osoby,
- mieszkańcy posiadający kompostownik - 15,00 zł brutto miesięcznie od osoby.

Na podstawie Uchwały Rady Miejskiej Nr VII/36/2024 zwalnia się mieszkańców w części z opłaty za gospodarowanie odpadami, którzy kompostują bioodpady stanowiące odpady komunalne w przydomowym kompostowniku o kwotę 5,00 zł.

Dla nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne ustalono stawki opłat w zależności od objętości pojemnika. Odpady zbierane w sposób selektywny:

Tab.1 Wysokość opłat za pojemniki

OBJĘTOŚĆ POJEMNIKA	STAWKA ZA POJEMNIK /MC
1201	7,40 zł
2401	14,80 zł
11001	67,50 zł
KP 5	307,50zł
KP 7	430,00zł
KP 10	615,00 zł
KP 14	861,50 zł

Tab.2

ZESTAWIENIE KOSZTÓW I WYDATKÓW PONIESIONYCH PRZEZ GMINĘ JASTRZĄB W ROKU 2025, W ZWIĄZKU Z OBSŁUGĄ SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI	
WYSZCZEGÓLNIENIE	KOSZTY I WYDATKI (ZŁ)
Wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w tym koszty egzekucyjne oraz odsetki	820854,68
Wydatki – koszty funkcjonowania systemu gospodarki odpadami, w tym koszty odbierania, odzysku, recyklingu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych	949475,78 (831360,09 – faktury za odbiór odpadów, 118115,69 – obsługa PSZOK)
Nadwyżka z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	brak
Niedobór	128621,10

2.4. Liczba mieszkańców

Na podstawie danych uzyskanych z ewidencji ludności w Gminie Jastrząb wg. stanu na dzień 31.12.2025 r. zameldowanych było 5054 mieszkańców. Liczba osób deklarujących odbiór odpadów jest zmienna w ciągu roku i na dzień 31.12.2025 roku w złożonych deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ujęto 4879 mieszkańców (wzrost o 9 osób względem roku 2024). Różnica pomiędzy ilością zameldowanych i zamieszkałych (faktycznie przebywających w miejscu zamieszkania) wynikają z bardzo dużej migracji ludności. Młodzi ludzie kontynuują naukę poza miejscem stałego zameldowania, natomiast część osób ze względu na wykonywaną pracę, sytuację rodzinną przebywają poza terenem gminy. Zgodnie z ustawą systemem objęte są osoby zgłoszone w deklaracjach, faktycznie zamieszkujące na terenie gminy. Na bieżąco prowadzona jest weryfikacja i korekta danych zawartych w deklaracjach o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

2.5. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12

Zgodnie z art. 6c ust.1 i 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733), gmina zorganizowała odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli wszystkich nieruchomości, na których zamieszkują oraz nie zamieszkują mieszkańcy. W 2025 r. w stosunku do żadnego z właścicieli o których mowa powyżej, nie zaszła konieczność podjęcia działań, przewidzianych w art. 6 ust. 6-12 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

2.6. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy

Ilość odpadów komunalnych odebranych w roku 2025 z terenu gminy z podziałem na kody odpadów

Kod odebranych odpadów komunalnych ⁷⁾	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych ⁷⁾	Masa odebranych odpadów komunalnych ⁸⁾ [Mg]
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (w tym popiół)	90,9600
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	27,5200
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	119,5800
15 01 07	Opakowania ze szkła	129,1500
16 01 03	Zużyte opony	18,9600
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu	75,2500
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	1,6650
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	26,3400
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	0,00
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	478,5100
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	62,3900
20 01 10	Odzież	11,9500
20 01 32	Leki	0,0500
SUMA		1042,3250

Ilość odpadów dostarczonych przez mieszkańców do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów w 2025 r. wyniosła ogółem: 185,3810 Mg.

2.7. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno – biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

W 2025 r. z terenu gminy Jastrzęb łącznie odebrano 478,5100 Mg odpadów komunalnych zmieszanych o kodzie 20 03 01, które zostały przekazane do **Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Uługowo-Handlowego „RADKOM” Sp. z o. o.** ul. Witosa 76, 26-600 Radom do procesu D13 – sporządzanie mieszanki lub mieszanie przed poddaniem odpadów któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycjach D1-D12.

2.8. Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w 2025 r.

Zgodnie z art. 3b i 3c ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733), gmina zobowiązana jest do osiągnięcia poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

W 2025 r. Gmina Jastrzęb osiągnęła następujące poziomy:

1. osiągnięty poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu **Pbr = 64,23 %**
2. osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania **T_R = 11,15 %**
3. osiągnięty poziom składowania odpadów komunalnych – **33,01 %**

3. PODSUMOWANIE

Analiza stanu gospodarki odpadami przedstawia ocenę funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Jastrzęb, wskazując, że działa on zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz opiera się na odpowiednich regulacjach krajowych i lokalnych. Jednocześnie zwraca uwagę na istotny problem finansowy związany z zaległościami mieszkańców w opłatach za odbiór odpadów.

W 2024 roku podjęto działania egzekucyjne, jednak odzyskano jedynie część należności, co spowodowało konieczność pokrycia pozostałych kosztów przez gminę, mimo że system powinien być samofinansujący. Wystawiono 60 tytułów wykonawczych na kwotę 138815,00 zł, do dnia sprawozdania spłacone było 81511,00 zł.

Analiza za rok 2025 ma na celu ocenę możliwości organizacyjnych i technicznych gminy w zakresie gospodarowania odpadami, a także zebrania kluczowych danych dotyczących liczby mieszkańców i nieruchomości objętych systemem. Informacje te są niezbędne do optymalizacji systemu pod względem ekonomicznym oraz zwiększenia jego efektywności.

Wśród najważniejszych kierunków działań na przyszłość wskazano edukację mieszkańców w zakresie prawidłowej segregacji odpadów oraz wzmocnienie postaw proekologicznych, szczególnie w kontekście ochrony środowiska i zapobieganiu jego degradacji. Dodatkowo zaplanowano działania praktyczne, takie jak zakup i rozmieszczenie większej liczby pojemników na odpady (szkło, tworzywa sztuczne), zwłaszcza w miejscach rekreacyjnych jak teren zalewu. Ma to przyczynić się do poprawy poziomu segregacji i zwiększenia wskaźników recyklingu. Całość wskazuje że system działa poprawnie pod względem formalnym, jednak wymaga dalszych usprawnień w obszarze finansowym, organizacyjnym oraz edukacyjnym, aby osiągnąć pełną efektywność i samowystarczalność.

Sporządziła: Iwona Czubak